

Kongres Kobiet „Kobiety dla Polski, Polska dla kobiet”

Warszawa 20-21.06 2009

Art. 33, 1. Kobieta i mężczyzna w Rzeczypospolitej mają równe prawa w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym.

Art. 33, 2. Kobieta i mężczyzna mają w szczególności równe prawo do kształcenia, zatrudnienia i awansów, do jednakowego wynagrodzenia za pracę jednakowej wartości, do zabezpieczenia społecznego oraz do zajmowania stanowisk, pełnienia funkcji oraz uzyskiwania godności publicznych.

Postulaty (skrót, bez korekty):

- Wprowadzenie do ordynacji wyborczej systemu parytetowego (50% kandydatów i kandydatek) obowiązującego na listach wyborczych w wyborach wszystkich szczebli wraz z sankcją zabraniającą rejestracji listy, na której zasada ta nie jest przestrzegana, a także wprowadzenie zasady naprzemiennego umieszczania kobiet i mężczyzn na listach wyborczych;
- Utworzenie niezależnego, wybieralnego przez sejm, urzędu Rzeczniczki do spraw Kobiet i Równości
- Tworzenie i realizacja krajowych programów i planów na rzecz kobiet i równości płci.
- Prowadzenie badań ilościowych i jakościowych dotyczących reprezentacji kobiet i reprezentowania interesów kobiet, barier w ich działalności i sposobów ich usuwania;
- Zbieranie i upowszechnianie danych, w tym danych statystycznych, odnoszących się do równości płci;
- Organizowanie szkoleń i doskonalenie umiejętności dziewcząt i kobiet, w szczególności kształtowanie cech przywódczych i podnoszenie poczucia własnej wartości i zachęcenia kobiet i dziewcząt do zajmowania stanowisk związanych z podejmowaniem decyzji;
- Uchwalenie ustawy o równych płacach kobiet i mężczyzn (na tych samych stanowiskach, z takimi samymi kompetencjami).

- Restrukturyzacja rynków pracy w celu otwarcia ich na osoby wychowujące dzieci (upowszechnianie zróżnicowanych i elastycznych form czasu pracy, organizacja mikroprzedszkoli na osiedlach, w miejscach pracy, w instytucjach publicznych).
- Zmiany ustawowe sprzyjające zwiększeniu aktywności zawodowej kobiet (np. obowiązkowe urlopy dla ojców dzieci)
- Stworzenie lokalnego systemu ulg podatkowych dla tych przedsiębiorstw, które redukują bezrobocie wśród kobiet.
- Stworzenie skutecznych programów reintegracji zawodowej kobiet i mężczyzn po okresach urlopów wychowawczych.
- Skuteczne przeciwdziałanie dyskryminacji, mobbingowi i molestowaniu seksualnemu w miejscach pracy poprzez popularyzację praw pracowniczych kobiet oraz wzmacnianie postaw asertywnych wśród kobiet.
- Umożliwienie osobom samozatrudniającym się ubieganie się o zwolnienia lekarskie w związku z chorobą dziecka.
- Zwiększenie skuteczności ściągalności alimentów zarówno w kraju jak i za granicą.
- Monitorowanie skuteczności nowego Funduszu Alimentacyjnego.
- Ukierunkowanie procesów w edukacji na zmianę stereotypów płciowych. Włączenie również środków masowego przekazu w kreowanie zmian (popularyzacja dobrych praktyk, rewizja podręczników szkolnych, tak aby przedstawiane w nich zainteresowania dziewcząt i chłopców oraz role kobiet i mężczyzn odbiegały od stereotypów).
- Zwiększenie współdziałania państwa i pracodawców w poszerzeniu dostępności i jakości instytucji opiekuńczych ułatwiających godzenie ról rodzicielskich i zawodowych.
- Wyrównanie wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn, stopniowo wydłużając go w związku z wydłużaniem się przeciętnego trwania życia. Jednocześnie bardzo ważne jest podjęcie skutecznych działań na rzecz zwiększenia liczby pracujących w wieku 50 plus i informowanie społeczeństwa o zaletach dłuższej aktywności zawodowej.
- Rekomendujemy uznanie, stosowanie i przestrzeganie standardów równościowych i antydyskryminacyjnych obowiązujących w UE w

relacjach trójstronnych rządu, pracodawców i związków zawodowych.

- W zakresie ochrony praw pracowniczych rekomendujemy szczególną ochronę i wsparcie ze strony rządu dla tych spraw, gdzie łamane jest prawo pracownicze ze względu na płeć (np. nierównościowe płace, nierówny start zawodowy i do szczybli kariery czy molestowanie w miejscu pracy)
- Przyznanie stałego czasu antenowego w telewizji publicznej dla cotygodniowego, ogólnopolskiego programu skierowanego do kobiet 45 +
- Powołanie Pełnomocnika Premiera 50+ oraz Zespołu konsultacyjno – opiniotwórczego przy MPiPS i Rady Starszych w strukturach samorządów terytorialnych (województwo, powiat, gmina), celem utworzenia systemu rozwiązań w skali kraju dla celów budowania nowej polityki społecznej wobec generacji 50+ i wdrażania programu „Solidarność pokoleń”.
- Wprowadzenie dobrowolnego ubezpieczenie od bezrobocia, które zagwarantuje prawo do zasiłku nie tylko zwalnianym pracownikom.
- Zniesienie obowiązku opłacania składek rentowych w razie podjęcia zatrudnienia, celem zachęcenia emerytów do pracy
- Doradcy d.s. wieku w przedsiębiorstwach w ramach zarządzania różnorodnością.
- Podniesienie podstawy, od której odprowadzana jest składka emerytalno – rentowa w okresie urlopu wychowawczego z 420 zł. (wysokość świadczenia pielęgnacyjnego) do poziomu najniższego wynagrodzenia.
- Podniesienie podstawy naliczania składek na emeryturę lub rentę za osoby, które pobierają świadczenie pielęgnacyjne i rezygnują z pracy z powodu konieczności opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem, z 420 zł. do najniższego wynagrodzenia
- Włączenie zasiłku opiekuńczego do podstawy naliczania składek na ubezpieczenie emerytalno – rentowe.
- Propagowanie wśród kobiet zdrowego stylu życia.
- Prowadzenie oddzielnych pod względem płci badań dotyczących równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, finansowanych ze środków publicznych. Stosowanie wyników tych badań jako narzędzia w polityce

równościowej w obszarze opieki zdrowotnej, a ponadto publiczne ich ogłaszanie i uwzględnianie w sprawozdawczości.

- Dokonanie usprawnień organizacyjnych mających na celu zwiększenie udziału kobiet w profilaktycznych badaniach diagnostycznych przewidzianych w programach przeciwdziałania chorobom nowotworowym, bez uciekania się do jakiegokolwiek formy przymusu administracyjnego.
- Prowadzenie stałych akcji informacyjno-edukacyjnych, przede wszystkim za pośrednictwem mediów (prasy kobiecej), propagujących badania diagnostyczne piersi i narządów rodnych w celu wczesnego wykrywania raka.
- Wprowadzenie wymogu stałego kontrolowania placówek przeprowadzających badania mammograficzne i publikowanie danych dotyczących urzędzeń oraz wykazu placówek medycznych, które stosują urządzenia nieodpowiadające standardom jakości.
- Prowadzenie w trybie ustawicznego kształcenia zawodowego kursów dla lekarzy diagnostów prowadzących takie badania, zakończonych sprawdzianem praktycznym.
- Podwyższenie poziomu leczenia chorób nowotworowych oraz układu krążenia mózgowego.
- Zwiększenie dostępu do świadczeń zdrowotnych w tych działach medycyny, których pacjentami są najczęściej osoby starsze, zwłaszcza kobiety (np. okulistyka, ortopedia).
- Podjęcie działań mających na celu zachęcanie kobiet do korzystania z opieki zdrowotnej w czasie ciąży, bez odwoływania się do groźby odmowy płacenia jednorazowych świadczeń socjalnych (w tym tzw. becikowego) z okazji urodzenia dziecka.
- Zakończenie prac nad standardami opieki okołoporodowej uwzględniającymi m.in. możliwość:
 - odbycia porodu rodzinnego,
 - zastosowania znieczulenia finansowanego z funduszy publicznych,
 - wprowadzenia możliwości rozwiązania ciąży przez cesarskie cięcie na żądanie kobiety (poprzedzone pełną informacją o pozytywnych i

negatywnych skutkach takiego rozwiązania w porównaniu z porodem siłami natury) pod warunkiem, że nie ma indywidualnych przeciwwskazań lekarskich z punktu widzenia zdrowia kobiety do przeprowadzenia takiego zabiegu.

- Reaktywacja dobrze dotychczas działających izb porodowych; określenie dla nich minimalnych standardów wymaganych dla zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego rodzących tam kobiet, z uwzględniających warunków ich funkcjonowania, oraz dopuszczenie do zawierania przez nie kontraktów z NFZ.
- Przeprowadzenie ogólnopolskich badań na temat skutków restrykcyjnego prawa aborcyjnego dla zdrowia kobiet, skali podziemia aborcyjnego, a także podjęcie inicjatywy w kierunku liberalizacji ustawy antyaborcyjnej.
- Wprowadzanie nowoczesnych środków antykoncepcyjnych na listę leków i środków medycznych refundowanych ze środków publicznych, zgodnie z najnowszymi osiągnięciami w dziedzinie farmacji.
- Zapewnienie dostępu do bezpłatnej pomocy psychologicznej (psychiatrycznej) dla ofiar przemocy seksualnej
- Realizację programów profilaktyki zdrowotnej zorientowanej na zdrowie kobiet, w szczególności w zakresie chorób nowotworowych, zwłaszcza nowotworów sutka i szyjki macicy, genetycznych oraz opieki nad matką i dzieckiem.
- Zapewnienie łatwego dostępu do badań prenatalnych.
- Zwiększenie asortymentu leków refundowanych służących leczeniu niepłodności oraz zapewnienie wykonywania bezpłatnych procedur zapłodnienia pozaustrojowego finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia lub Ministra Zdrowia.
- Rozbudowę sieci poradni dla kobiet, w tym także specjalistycznych placówek o profilu informacyjnym i diagnostycznym dla nastoletnich dziewcząt.
- Stworzenie systemu opieki medycznej nad kobietami w okresie starości, obejmującego diagnostykę, leczenie i rehabilitację stanów związanych z utratą sprawności psycho-fizycznej z powodu wieku oraz wszelkich form niepełnosprawności, jak również wprowadzenie na listy refundacyjne

nowoczesnych leków, np. w leczeniu osteoporozy i innych schorzeń typowych dla ludzi starszych.

- Upowszechnienie praw pacjenta wśród kobiet oraz stworzenie mechanizmu dochodzenia roszczeń z tytułu błędów popełnionych przez personel medyczny i nieprzestrzegania praw pacjenta.
- Wprowadzenie do szkół edukacji seksualnej, która stanowiłaby istotny komponent ogólnej edukacji prozdrowotnej i uwzględniałaby wiedzę na temat zdrowia seksualnego, profilaktykę zdrowotną oraz zapobieganie przemocy wobec dziewcząt.
- Zwiększanie dostępu do antykoncepcji, m.in. przez uwzględnienie poradnictwa antykoncepcyjnego w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej oraz wprowadzenie bardziej różnorodnej oferty środków antykoncepcyjnych (w tym antykoncepcji doraźnej) umieszczonych na liście leków refundowanych. Rozważenie możliwości rezygnacji z przepisywania niektórych środków antykoncepcyjnych na receptę.
- Władze publiczne powinny uwzględniać zasadę *gender mainstreaming* (uwzględnianie zasady równości płci) na wszystkich poziomach stanowienia prawa oświatowego, a także włączyć przepisy odwołujące się wprost do zasady równouprawnienia kobiet i mężczyzn do przepisów prawa oświatowego, przede wszystkim do Ustawy o systemie oświaty, a także do rozporządzeń dotyczących podstaw programowych i kryteriów oceniania podręczników. Należy zachęcać szkoły do włączania zasady równouprawnienia kobiet i mężczyzn oraz przepisów antydyskryminacyjnych do statutów szkół, a także do uwzględniania tych zasad w szkolnych programach wychowawczych.
- W programach kształcenia i doskonalenia nauczycieli i nauczycielek należy uwzględnić szeroko rozumianą problematykę emancypacyjną i antydyskryminacyjną. Należy uwrażliwiać na problemy związane ze stereotypowym postrzeganiem ról płciowych, na znaczenie, jakie w procesie socjalizacji mają przekonania i oczekiwania nauczycieli i nauczycielek wobec uczniów i uczennic. Należy także zwracać uwagę na język, jakim posługują się nauczycielki i nauczyciele.

- Zaleca się więc: używanie dwóch rodzajów gramatycznych (męskiego i żeńskiego) zarówno w całym tekście, jak i w zawartych w nim poleceniach, ćwiczeniach, przykładach („chciałbyś/chciałabyś”; „zapytaj koleżanki/kolegę”). Korzystanie, tam gdzie to możliwe, z żeńskich odpowiedników gramatycznych nazw zawodów („socjolog/socjolożka”); stanowisk („dyrektor/dyrektorka”); ról społecznych („działacz/działaczka”). Unikanie powielania stereotypów płciowych związanych z posiadanymi przez kobiety i mężczyzn (chłopcy i dziewczęta) „naturalnymi” cechami psychicznymi oraz determinowanymi przez nie „tradycyjnymi” aktywnościami w sferze publicznej i prywatnej. Promowanie modeli życia nieograniczonych stereotypowym widzeniem społecznych ról i prywatnych powołań (w szczególności unikanie sugestii, że określone dziedziny nauki bądź aktywności w „naturalny sposób” kojarzone są z płcią). Troskę o akcentowanie w treściach i strukturze podręczników udziału i roli kobiet w historii, w gospodarce, w polityce tak, aby przywrócić należne kobietom miejsce w kulturze i dziejach.
- Należy kontynuować upowszechnianie problematyki równości i tolerancji wśród uczniów i nauczycieli. Należy organizować szkolenia dla rzeczoznawców i autorów podstaw programowych i podręczników szkolnych. Ponadto warto korzystać z doświadczeń innych krajów w dziedzinie upowszechniania zasady równości i tolerancji – np. namówić wydawców do podjęcia działań w tym zakresie.
- Wprowadzenie do programu studiów KSAP oraz programów szkoleniowych KSAP szkoleń z zakresu równego traktowania kobiet i mężczyzn (prawodawstwa UE i krajowe, dobre praktyki, programy wsparcia)
- Uchwalenie ustawy antydyskryminacyjnej (zgodnie z wymogami unijnymi).
- Powołanie Niezależnej Pełnomocniczki/Pełnomocnika w randze ministra ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji (zgodnie z wymogami unijnymi).
- Sieć niezależnych wojewódzkich Pełnomocniczek/Pełnomocników ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji.

- Ustawa o związkach partnerskich umożliwiającą osobom tej samej płci godne życie w związku i prawa należne współdzielącym życie partnerkom i partnerom.
- Rzetelna edukacja w szkołach dotycząca mniejszości i weryfikacja podręczników pod kątem usunięcia szkodliwych stereotypów dotyczących mniejszości.
- Kampanie społeczne i medialne promujące równy status we wszystkich dziedzinach życia.
- Kampanie społeczne i medialne promujące dostępne metody egzekwowania należnych nam praw.
- Kampanie społeczne i medialne rzetelnie informujące o mniejszościach żyjących w Polsce / promujące różnorodność.
- Przyspieszenie prac nad nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z 2005 roku (projekty rządowy druk nr 1698 i poselski druk nr 1789), umożliwiającą lepszą ochronę ofiar przemocy poprzez:
- Wprowadzenie natychmiastowej izolacji sprawcy przemocy od jej ofiar, już w czasie interwencji policyjnej w sytuacji przemocy w rodzinie,
- Zapewnienie ofiarom przemocy w rodzinie dostępu do nieodpłatnej pomocy medycznej w postaci obdukcji i zaświadczeń dotyczących stanu ich zdrowia (fizycznego i psychicznego)
- Zagwarantowanie ofiarom przemocy w rodzinie bezpłatnej pomocy medycznej, psychologicznej, socjalnej i prawnej
- Wprowadzenie podstaw prawnych dla tworzenia lokalnych koalicji i zespołów interdyscyplinarnych ds. przemocy w rodzinie jako systemowego rozwiązania służącego skutecznemu zwalczaniu przemocy poprzez zwiększenie efektywności instytucji, służb i organizacji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- Wprowadzenie ujednoliconej procedury „Niebieskich Kart” zwiększającej skuteczność służb i instytucji przeciwdziałających przemocy a także umożliwiającej monitorowanie przemocy
- Wprowadzenie prawnego zakazu stosowania przez rodziców i opiekunów prawnych kar naruszających prawa i godność dzieci

- Przygotowanie zmian prawnych i procedur zwiększających skuteczność pomocy dla kobiet, ofiar przemocy poprzez:
- Zagwarantowanie organizacjom pozarządowym, zajmującym się pomocą ofiarom przemocy szerszej możliwości udziału w postępowaniach karnym, cywilnym i administracyjnym oraz włączania się do nich na każdym etapie postępowania,
- Utworzenie funduszu kompensacyjnego służącego zadośćuczynieniu krzywdom doznany przez, ofiary przemocy oraz przygotowanie przepisów i procedur umożliwiających skuteczną ochronę praw majątkowych ofiar przemocy oraz wprowadzenie ułatwień w zakresie dochodzenia roszczeń za szkody powstałe na skutek bezprawnych zachowań osób powołanych do zabezpieczenia interesów ofiar przemocy (np. roszczeń za zaniechanie interwencji w sytuacji przemocy);
- Przygotowanie procedur skutecznej interwencji i pomocy dla ofiar przemocy seksualnej, przede wszystkim utworzenie placówek świadczących nieodpłatną i kompleksową (medyczną, psychologiczną, prawną) dla ofiar przestępstwa zgwałcenia i molestowania seksualnego;
- Wprowadzenie w placówkach służby zdrowia odpowiedniej procedury pomocy dla ofiar przemocy seksualnej zapobiegającej wtórnej wiktymizacji ofiar oraz specjalistycznych „pakietów” pozwalających na skuteczne zebranie i zabezpieczenie materiału dowodowego;
- Przygotowanie zmian prawa karnego zwiększających ochronę przed przemocą kobiet i dziewcząt należących do mniejszości (narodowościowych, etnicznych, seksualnych) poprzez rozszerzenie ochrony przed mową nienawiści i przestępstwami z nienawiści,
- Zweryfikowanie przepisów dotyczących obrony koniecznej, tak aby uwzględniały one specyficzną sytuację kobiet, ofiar długotrwałej przemocy w rodzinie (umożliwiały stosowanie wobec ofiar takiej przemocy odstąpienia od ukarania lub nadzwyczajnego złagodzenia kary); przygotowanie zmiany prawa karnego (art. 74 §1), tak by zobowiązanie sprawcy przemocy do poddania się działaniom korekcyjno – edukacyjnym w ramach programów dla sprawców przemocy możliwe było bez ich zgody

- Zwiększenie intensywności szkoleń dla pracowników i funkcjonariuszy publicznych na temat genezy, przejawów i skutków przemocy wobec kobiet, postrzegania tego zjawiska w kategoriach naruszania praw człowieka oraz zobowiązań organów władzy publicznej w zakresie przeciwdziałania przemocy wobec kobiet
 - Wprowadzenie wytycznych zobowiązujących funkcjonariuszy organów ścigania a także prokuratorów i sędziów do poszerzania wiedzy w zakresie przeciwdziałania przemocy wobec kobiet i stosowania jej w praktyce funkcjonowania prokuratury i sądownictwa,
 - Przygotowanie przez Ministra Obrony Narodowej i Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji programów i procedur dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie policyjnej i wojskowej, mających na celu zwiększenie skuteczności zwalczania przemocy a także udzielanie efektywnej pomocy ofiarom przemocy, której sprawcami są funkcjonariusze wojska i policji.
 - Zwiększenie skuteczności ścigania przestępstw związanych z handlem ludźmi i eksploatacją prostytutki oraz poszerzenie zakresu pomocy dla ofiar takich przestępstw
 - Przygotowanie i wdrożenie systemu zbierania danych statystycznych oraz analiz ilościowych dotyczących przestępstw i naruszeń prawa związanych z przemocą uwzględniających kategorię płci ofiar.
 - Przygotowanie i wdrożenie systemu zapobiegania eksploatacji kobiet migrantek zatrudnianych nielegalnie (półlegalnie)
-
- Działania na rzecz ofiar (*advocacy*): priorytetem powinno być przełamywanie stereotypów i uprzedzeń dotyczących ofiar handlu ludźmi i praca z trzema głównymi grupami docelowymi: a. opinią publiczną, b. decydentami, c. profesjonalistami;
 - Prowadzenie kampanii podnoszących świadomość społeczną na temat zjawiska handlu ludźmi i jego ofiar, mających na celu przełamywanie stereotypów i uprzedzeń. Należy zwrócić uwagę na rolę popytu, nie tylko na usługi seksualne, ale przede wszystkim w kontekście ogólnego popytu na tanią siłę roboczą migrantów zarobkowych, gdzie nie płaci się podatków dla

państwu ani świadczeń socjalnych i oficjalnych stawek zarobkowych dla migrantów;

- Przeprowadzenie kampanii w krajach docelowych podnoszących świadomość i zmieniających wrogie lub nieprzychylnie nastawienie wobec migrantów zarobkowych/migracji zarobkowej;
- Przeprowadzenie kampanii pozwalającej zrozumieć opinii publicznej różnicę między prostytutką i handlem ludźmi;
- Przeprowadzenie kampanii promującej podejście do problemu handlu ludźmi z perspektywy praw człowieka;
- Przeprowadzanie szkoleń wspomagających identyfikację ofiar przestępstwa handlu ludźmi przez przedstawicieli organów ścigania oraz wymiaru sprawiedliwości.
- Powołanie niezależnego, powoływanego przez sejm organu Rzecznika ds. Kobiet i Równości.
- Powołanie Regionalnych Rzeczniczek ds. Kobiet i Równości
- Utworzenie w Sejmie i Senacie komisji do spraw równych szans kobiet i mężczyzn;
- Wzmocnienie instytucjonalnego mechanizmu krajowego dla wdrażania polityki równości płci, wyodrębnienie budżetu na jego działania i zobowiązanie go do współdziałania z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze równości płci;
- Wprowadzenie ustawowego obowiązku przygotowania przez ministerstwa sprawozdań dotyczących realizacji zasady *gender mainstreamingu* oraz działań pozytywnych (dobrych praktyk) w zakresie równego traktowania kobiet i mężczyzn
- Wprowadzenie zasad *gender budgetingu* do wszystkich instytucji, w których podział dóbr i środków materialnych może wpływać na status kobiet i mężczyzn (począwszy od budżetu państwa i podziału środków z budżetów lokalnych)
- Należy doprowadzić do tego, by kobiety, które całe życie zajmowały się domem i wychowaniem dzieci, miały ustawowe prawo do połowy emerytury męża (składka na ZUS osoby pracującej powinna być dzielona na dwie części).

- Stopniowe włączanie przedszkoli do placówek systemu oświaty finansowanych z subwencji oświatowej. Pozwoli to na odciążenie gmin, a tym samym zwiększy możliwość tworzenia nowych placówek, montaż środków pozwoli na zmniejszenie odpłatności za pobyt dzieci i zwolnienie z niej rodzin niezamożnych.
- Wprowadzenie prawa do urlopu z tytułu macierzyństwa dla studentek z możliwością zachowania uprawnień do stypendium socjalnego.
- Należy promować partnerski model rodziny, dzięki któremu małżonkowie będą równo dzielili się obowiązkami domowymi.
- Należy promować urlopy „macierzyńskie”, dzięki którym ojcowie zintensyfikują swoje doświadczenie ojcostwa, zacieśnią i ożywią relację z dziećmi.
- Należy promować równe prawo współmałżonków do podejmowania pracy w zależności od ich chęci i możliwości na rynkach pracy, tak by decyzja o pozostaniu z domu była konsekwencją wolnego wyboru małżonka, a nie konieczności związanych ze stereotypowym podziałem ról.
- Należy uczynić bardziej skutecznymi starania ojców o egzekucję ich praw wobec dzieci (poprzez szkolenia sędziów sądu rodzinnego).
- Stworzyć zróżnicowane, skuteczne, wrażliwe na potrzeby rynku i umiejętności kobiet systemy mikrokredytów, w ramach których głównymi beneficjentkami będą kobiety.
- Stworzyć Internetowy Bank Pomysłów Małej Przedsiębiorczości.
- Stworzyć bezpłatne biura doradztwa w sprawach małej przedsiębiorczości (obsługiwane przez np. studentów ekonomii, na kształt działających i popularnych klinik prawa przy wydziałach prawa i administracji).
- Stworzyć sieć współpracy między ekonomicznymi uczelniami wyższymi, organizacjami pracodawców i biurami pełnomocniczek lokalnych w celu wspierania małej przedsiębiorczości kobiet.
- Promować przez media i system kształcenia aktywność ekonomiczną kobiet, umiejętności i postawy sprzyjające etosowi przedsiębiorczości.

- Należy przełamywać stereotypowy wizerunek kobiet (w reklamie, w serialach, w filmach).
- Należy przestrzegać zasady zrównoważonego udziału kobiet i mężczyzn w programach publicystycznych o znaczeniu opiniotwórczym. Należy więc zwiększyć udział kobiet - ekspertek w programach i audycjach telewizyjnych i radiowych.
- Należy częściej niż do tej pory poruszać problematykę awansu społecznego i zawodowego kobiet, przedsiębiorczości kobiet oraz umiejętności niezbędnych na rynkach pracy
- Należy częściej poruszać problematykę przemocy w rodzinie; przemocy wobec kobiet, dzieci, osób starszych i ukazywać, że przemoc domowa to przestępstwo; że należy jej przeciwdziałać.
- Należy zwiększyć udział kobiet w procesie podejmowania decyzji w środkach masowego przekazu.
- Należy monitorować media pod kątem respektowania art. 18 ust. 1 Ustawy o radiofonii i telewizji tj. przestrzegania przez nadawców zakazu treści dyskryminujących ze względu na płeć.
- Należy wpływać na tworzenie kodeksów etycznych w obrębie reklamy i monitorować przestrzegania norm zakazujących dyskryminacji i promowania szkodliwych stereotypów.
- Należy znowelizować przepisy ustawy o radiofonii i telewizji w kierunku wprowadzenia precyzyjnego i szczegółowego zakazu treści dyskryminujących ze względu na płeć.